Interessants textos estrangers antics sobre Catalunya: independència, llibertat, economia, costums...

Autor: Quico Ventalló
Data de publicació: 04-10-2019

Pel seu interès, l'INH ha traduït els textos que En Quico Ventalló va recollir en el seu blog 'Argumentari de la Nació Catalana'. Com han vist els estrangers els catalans als segles XVII, XVIII I XIX? Amants de la llibertat, desitjosos de recuperar la seva independència i les seves constitucions, enemics de Castella (i a l'inrevés), grans treballadors, bons comerciants, excel·lents mariners, rebels, orgullosos, patriotes, amants de la seva llengua. "La major part dels manuscrits (de la Real Biblioteca de Madrid) procedien de Catalunya perquè consideraven sediciosos els catalans. Quan van destruir i saquejar els palaus dels seus nobles, enviaren llibres i manuscrits a Madrid".

-Diego de Saavedra Fajardo (1584–1648)
Escriptor i diplomàtic. Locuras de Europa. Diálogo posthumo de don Diego Saavedra Fajardo. 1748.

" ...cap província gaudia de millors béns ni d'una més feliç llilbertat que Catalunya, perquè ella era mestressa de si mateixa, es governava pels seus propis furs, estils i costums...(El rei) no li imposava tributs ni l'obligava a donar assistència —si Catalunya en donava alguna, aquesta eren donatius, concedits per graciosa llibertat, no pas per constrenyiment—. Si li trametien comissaris, aquests representaven l'autoritat d'ambaixadors. Les seves ordres (les del rei) no eren mandats, sinó proposicions [...]. En ella, el monarca no representava la majestat del rei, sinó la del comte, i encara en moltes coses hom podia dubtar si era senyor o ciutadà de Barcelona...".

-Pierre de Marca (1594-1662)
Historiador i arquebisbe francès, (1594-1662). Va ser enviat del rei Lluís XIV de França durant l'administració francesa del Principat de Catalunya durant la Guerra dels Segadors. Al 1656 hom li va confiar la missió de delimitar la nova frontera sorgida pel Tractat dels Pirineus a la Conferència de Ceret.

"Els catalans, els uns i els altres, rics i pobres, joves i grans somnien amb una independència i llibertat absoluta, amb un govern que els sigui propi".

Pierre de la Marca.

-Roger de Bòssost
Baró d' Espenan, militar francès del s. XVII. Informe del 10 d'agost del 1640.

"Els catalans volen alliberar-se de la monarquia espanyola i fer del seu país una República de la qual Barcelona en sigui el cap i casal"

Corpus de Sang del 1640, d'Antoni Estruch,
1907 (cliqueu-hi).

-Nicolas de Fer (1646-1720)
Va ser un francès gran productor de mapes del segle XVII (1706).

"Els catalans són treballadors, forts i espirituals; són amants de la independència i pateixen amb la dominació dels seus veïns".

Mapa del principat de Catalunya de Nicolàs de
Fer,1706 (Cliqueu-hi per ampliar la imatge).

-Louis Le Gendre (1655-1733)
Historiador, canonge de Nôtre-Dame de Paris: Nouvelle histoire de France depuis Pharamond jusqu'à ce jour (Musier, Paris, 1699).

"Els catalans, gelosos de les seves llibertats, acabaven de rebel·lar-se. El rei d'Espanya els havia instal·lat a la força les casernes d'hivern per a les seves tropes, a banda d'impostos i noves lleis; totes elles contràries a les seves antigues lleis, segons les quals aquesta Província es governava com un Estat lliure des de feia molt de temps: els catalans tenien ambaixadors a la cort mateix del seu Rei, i no obeïen les seves ordres si aquestes no eren conformes als Usos i Costums del seu País".

Louis Le Gendre, pintat per Jean-Louis
Laneuville (cliqueu-hi).

-Voltaire (François-Marie Arouet) 1694-1778
Escriptor i filòsof, pare de l'enciclopedisme francès. D'entre la seva àmplia obra va escriure un llibre sobre el Rei Sol que va intitular «Le Siècle de Louis XIV», en el qual fa referència a la Guerra de Successió i a la lluita dels catalans per les seves llibertats (cap.XXIII, 1751).

"Catalunya és un dels països més fèrtils de la terra i dels més ben situats. Regada per bonics rius, rierols i fonts, tant com la vella i la nova Castella n'estan privats, produeix tot el que és indispensable per a les necessitats de l'home i tot allò que pot afalagar-ne els desitjos: arbres, gra, fruits i llegums de tota mena. Barcelona és un dels mes bonics ports d'Europa, i el país proporciona tot el que és necessari per a la construcció de navilis. Les seves muntanyes estan farcides de pedreres de marbre, de jaspi, de cristall de roca, i fins i tot s'hi troben, també, moltes pedres precioses. Les mines de ferro, d'estany, de plom, d'alum, de sulfats hi són abundants; la costa oriental produeix corall. Catalunya, en fi, pot prescindir de l'univers sencer, i els seus veïns no poden prescindir d'ella. Lluny del fet que l'abundància i les delícies els hagin reblanit, els habitants han estat sempre guerrers, i els muntanyencs, sobretot ferotges. Però, bo i el seu valor i el seu extremat amor a la llibertat, han estat subjugats en tots els temps: els van conquerir els romans, els gots, els vàndals, els sarraïns. S'espolsaren el jou dels sarraïns i es van posar sota la protecció de Carlemany. Van pertànyer a la casa d'Aragó i després a la d'Àustria. Hem vist que sota el govern de Felip IV, irritats pel comte-duc d'Olivares, primer ministre, es lliuraren a Lluís XIII el 1640. Hom els va respectar tots els seus privilegis, essent més

aviat protegits que no pas súbdits. Entraren de nou a ser domini austríac el 1652. I, a la Guerra de Successió, es van posar de part de l'arxiduc Carles contra Felip V. La seva obstinada resistència va provar que Felip V, tot i haver-se alliberat del seu competidor, no podia reduir-los sol. Lluís XIV, que en els darrers temps de la guerra no havia pogut proporcionar al seu nét ni soldats ni vaixells per combatre contra Carles, el seu rival, els els va trametre llavors per combatre contra els seus súbdits rebel·lats. Un estol francès va bloquejar el port de Barcelona, i el mariscal de Berwick la va assetjar per terra. La reina d'Anglaterra, més fidel als seus tractats que als interessos del seu país, no va socórrer aquesta ciutat, la qual cosa va indignar els anglesos, que es blasmaven a si mateixos pel fet que havien actuat com els romans quan van haver deixat que Sagunt fos destruïda. L'emperador d'Alemanya va prometre debades socors. Els assetjats es van defensar amb un valor doblat pel fanatisme; els sacerdots, els monjos van córrer a les armes i a les trinxeres com si es tractés d'una guerra de religió. El fantasma de la llibertat els va fer sords a les proposicions del seu sobirà. Mes de cinc-cents eclesiàstics hi van morir amb les armes en mà; podem imaginar-nos fins a quin punt els seus discursos i el seu exemple van animar la gent. Enarboraren sobre la bretxa una bandera negra i aguantaren més d'un assalt. Per últim, havent-hi penetrat els assetjadors, els assetjats van continuar la lluita carrer a carrer.

Voltaire sobre Catalunya (1751): "Catalunya pot prescindir de l'univers sencer, però els seus veïns no poden prescindir-ne" (cliqueu-hi).

-Philip Thicknesse (1719-1792)
Militar i escrpitor anglès. A A Year's Journey through France and Part of Spain (1777) diu:

"Catalunya és, sens dubte, la província, o principat, millor conreada, la més rica i la més industriosa d'Espanya; i el rei, que té el sol sobre el seu barret, (perquè sempre lluu en alguna part dels seus dominis) no té res millor per enorgullir-se i presumir que pugui igualar-se amb Catalunya. En ma vida no he vist una ciutat en la qual el comerç s'hi dugui a terme amb un esperit més gran i entusiasme: la indolència dels espanyols de Castella, i d'altres províncies, no ha arribat mai a aquesta part d'Espanya. Mai no he sortit d'un lloc amb més secreta satisfacció que en deixar Barcelona."

Philippe Ticknesse (cliqueu-hi).

-Francisco Sebastián Manuel Mariano Nipho y Cagigal (1719-1803)
Periodista aragonès.

"Ningú no dubta que Catalunya paga en tributs, fins i tot fora de les lleis de la proporció, més que qualsevol altra província [...]. La indústria i aplicació dels catalans és un dels més grans arguments que es poden fer contra la resta de províncies d'Espanya per acusar-les de negligència."

'Descripción natural, geográfica y económica de todos los reinos de España', de Francisco Nipho (cliqueu-hi).

-Charles Maurice de Talleyrand-Périgord (1754-1838)
Va ser un prelat i diplomàtic francès, duc de Talleyrand-Périgord, príncep de Benevento.

"Catalunya és la menys espanyola de totes les províncies d'Espanya".

Talleyrand (cliqueu-hi damunt).

-Daniel Gotthilf Moldenhawer (1753–1823)
Filòleg, teòleg, bibliòfil germano-danès. Director de la Biblioteca Real de Dinamarca.

"La major part dels manuscrits (de la Real Biblioteca de Madrid) procedien de Catalunya; i això és degut al fet que consideraven sediciosos els catalans. Quan van destruir i saquejar els palaus dels seus nobles, enviaren llibres i manuscrits a Madrid".

Barcelona 1714, les tropes ocupants de Felip V
cremen banderes i pavellons de Catalunya i la ciutat
(cliqueu-hi damunt).

-Document d'autor italià.
La Principautè de Catalogne, Trieste, 1765 (conservat a l' Österreichisches Staatsarchiv. Viena. Secció Spanien, Varia,80)

"Els catalans són una nació treballadora, plena de coratge, honor i amor a la llibertat. Sovint han guardat, a manera dels holandesos, la idea d'esdevenir independents. Avui mateix veiem evidències de la seva indústria, ofegada per impostos que l'esclafen i per la rudesa i duresa amb què són governats (per Espanya). Quant al seu coratge, en donaren proves espectaculars durant tota la guerra de Successió espanyola. Els habitants de Barcelona es mantenen encara fidels a la memòria de l'Emperador Carles (d'Àustria), de qui conserven en els soterranis i caves de llurs cases retrats il·luminats per llums situats al seu voltant. Quan els catalans poden oblidar un poc l'opressió de la qual es planyen, són alegres per natura. Catalunya és una nació amb molt d'enginy i molt industriosa. Un foraster que no conegui un altre punt d' Espanya, si hi entrés per Barcelona i jutgés per aquesta ciutat tots els habitants d'aquest regne, els creuria la gent més treballadora del món. Després de la reducció i sotmetiment del Principat de Catalunya, hi perviu encara alguna ombra de la seva antiga llibertat."

Mercat del Born, Barcelona. Segle XVIII (amplieu
la imatge).

-Maximilien Sébastien Foy (1775-1825)
General de divisió del Primer Imperi francès, estadista i escriptor.

"Catalunya és menys una província d'Espanya que un petit Estat sotmès al ceptre dels monarques catòlics. Tenen uns altres costums, una altra llengua, una organització social diferent de la de Castella [...]. En cap altre lloc de la Península se sent tanta set de llibertat i independència [...]. (Els catalans) no perdonen (als francesos) el fet d'haver-los imposat, a principis del segle XVIII, el rei que ha humiliat el seu orgull i destruït els seus Privilegis (Constitucions, Corts...)".

Maximilien Sebastien Foy en uniforme
de lloctinent d'artilleria (cliqueu-hi
damunt per veure la imatge ampliada).

-Un observador francès de l'època (1808)
Citat per En Pierre Conard.

"Els catalans en general són entusiastes partidaris de la independència. El seu caràcter orgullós fa que considerin el rei d'Espanya (l'avantpassat del qual els ha subjugats) més com un dèspota que com un rei, un pare o un suport. Els catalans són considerats com una nació particular, independent i així mateix enemiga dels habitants de Castella i de les altres províncies d'Espanya".

Barretina cara, quadre d'En Martí Alsina
(cliqueu-hi damunt).

-Claude-François-Xavier, abbé Millot (1726-1785)
Eclesiàstic, historiador, membre de l''Académie Française'': Mémoires politiques et militaires pour servir à l'histoire de Louis XIV et de Louis XV (1777).

"Els catalans estan sempre disposats a alliberar-se del jou d'Espanya. Poble sublevat, valent, molt gelós de les seves llibertats, desitja la dominació francesa menys pel desig de servir França que amb l'esperança que els francesos siguin garantia contra l'opressió espanyola (fa referència a la Guerra dels 9 anys: 1694). El caràcter rebel i indòcil dels catalans, el seu odi als castellans, els quals no els odien pas menys a ells; l'altivesa d'aquests darrers (els castellans),

les seves invectives, també les seves intrigues, oposades a l'èxit d'un afer tan important, tot multiplica els obstacles (fa referència a les Corts catalanes convocades per Felip V el 1702)".

Abbé Millon.

-Jacques-François Duggomier (1738-1794)
General francès, cap de l'exèrcit dels Pirineus. Va escriure una Mémoire sur la Catalogne l'any 1794.

"El català és brau, actiu, treballador, enemic d'Espanya. Sempre ha estimat la llibertat; i quan a la llibertat hi afegeixi aquesta reina de les Nacions que és la igualtat, de bona hora s'unirà a aquells que lluiten pels seus principis".

Jacques-François Duggomier.

-José Cadalso y Vázquez de Andrade (1741-1782)
Militar i literat espanyol. Cartas Marruecas, publicades al Correo de Madrid.

"Acabo d'arribar a Barcelona. El poc que hi he vist m'assegura que és cert l'informe d'En Nuño: el judici que vaig formar per instrucció seva sobre el geni dels Catalans i la utilitat d'aquest Principat. Per un parell de províncies semblants podria el Rei dels cristians trocar les seves dues Amèriques. Més profit rep la seva corona de la indústria d'aquest poble, que de la pobresa de tants milions d'indis. Si jo fos Senyor de tota Espanya i m'obliguessin a escollir-ne els diferents pobles per criats meus, faria els catalans els meus majordoms..[...]. Alguns els anomenen els holandesos d'Espanya". Els catalans són dels pobles més industriosos d'Espanya. Manufactures, pesca, navegació, comerç, assentaments, són coses tot just conegudes en d'altres Províncies de la península respecte dels catalans. No només són útils en la pau, sinó que són del més gran servei en la guerra. Refosa de canons, fàbriques d'armes, vestuari i muntures per a l'exèrcit, conducció d'artilleria, municions i queviures, formació de tropes lleugeres d'excel·lent qualitat... Tot això surt de Catalunya Els camps hi són conreats, la població hi augmenta, els cabals hi creixen i, en resum, aquesta nació sembla estar a mil llegües de la gallega, andalusa i castellana".

'Cartas Marruecas', de Joseph
Cadahalso 1793 (cliqueu-hi damunt).

-Henry Swinburne (1743-1803)
Escriptor, viatger i hispanista anglès. Travels through Spain in the years 1775 and 1776 (Londres, 1779).

Swinburne definia els catalans com a"gent d'esperit violent" amb un "entusiasme apassionat per la llibertat, pel qual motiu havien protagonitzat el nombre més gran d'insurreccions que cap altre lloc d'Europa". Swinburne, veia la Guerra de Successió com "la més enèrgica lluita sostinguda pels catalans per trencar les seves cadenes i esdevenir una nació lliure".

Dibuix de Henry Swinburne a 'Travels trough
Spain' (cliqueu-hi).

-Jean-François de Bourgoing (1748-1811)
Baró de Bourgoing, noble, diplomàtic, escriptor i traductor francès, Ambaixador de França a Espanya. Noveau Voyage en Espagne ou Tableau de l'état actuel de cette monarchie (Regnault. Paris, 1789)

"Els catalans són els més industriosos, actius i treballadors d'entre tots els espanyols. Sempre estan a punt de revoltar-se i, més d'una vegada, han iniciat el projecte de constituir el seu país com una república. Des de fa segles Catalunya s'ha convertit en bressol de les arts i el comerç d'Espanya, on han sofert un grau de persecució que no s'ha repetit en cap altra part del regne".

Jean-François de Bourgoing (cliqueu-hi).

-Couthon, Georges Augusten (1755-1794)
Diputat de l'assemblea francesa i president de la Convenció Nacional.

"Cal procurar fer de Catalunya una petita República independent [...] que trenqui les cadenes que l'oprimeixen i la uneixen a Espanya inspirant-li la fermesa republicana i el geni de la llibertat".

Couthon, George Augusten.

-Jacques Grasset de Saint-Sauveur (1757-1810)
Escriptor i diplomàtic francès: Encyclopédie des voyages, contenant l'abrégé historique des moeurs, usages, habitudes domestiques... (Paris, Deroy 1795-96).

Els catalans són els més actius i coratjosos d'entre tots els espanyols; el seu caràcter inquiet per natura i independent els fa indòcils davant del jou i l'opressió. La memòria de la seva antiga llibertat està encara gravada en els seus cors". Els esforços que van realitzar el 1640 per a sostraure's de la dominació espanyola els ha fet perdre tots els seus Privilegis [...]. Aquesta província (Catalunya) alimenta part d'Espanya".

Català (cliqueu-hi).

-Alexandre Louis Joseph, marquès de Laborde (1773-1842)
Comte de l'Imperi escriptor, viatger, antiquari i polític francès. Voyage Pittoresque et Historique en Espagne. Itinéraire descriptif de l'Espagne (Paris,1809).

"Entre totes les províncies d'Espanya, Catalunya és la que més es distingeix per la seva activitat i indústria en el comerç, fàbriques i pagesia. La indústria dels catalans no es limita a la pagesia, sinó que s'estén també a treballar sobre les seves produccions —aquestes primeres matèries— amb la cura que van heretar dels seus avantpassats: els teixits de llana, seda i lli, els quals van ser cèlebres en els temps antics, tant per la seva fermesa com per la dels seus colors".

Vista de Barcelona des del convent dels caputxins de Sarrià. Gravat publicat a 'Voyage Pittoresque et Historique en Espagne' (amplieu la imatge).

"Els catalans són treballadors infatigables, senten horror a l'ociositat, cap obstacle els pot deturar: el seu geni els ha menat arreu de l'univers. No hi ha port a Espanya, ni a les Índies orientals i occidentals, on no se'n trobin. N'hi ha també a França, Itàlia, Anglaterra, Alemanya i en totes les colònies i ports d'Europa. Els catalans són braus, valents, fins a arribar a la temeritat, no els espanten els més grans perills; a la guerra no reculen mai i encara menys abandonen una empresa. Són, juntament amb els aragonesos i gallecs, els millors soldats d'Espanya. La seva bravesa i fermesa han quedat paleses tantes vegades que, després de segles, ningú no en dubta. Del valor dels catalans, se'n podrà formar una idea qui sàpiga que a principis del segle XVIII Catalunya es va enfrontar sola a la unió dels exèrcits de França i Espanya contra Catalunya".

Vista d'una part del port de Barcelona des de la Barceloneta (amplieu la imatge clicant-hi damunt).

Afirma que els catalans tenien "un sentit d'independència que s'ha mantingut durant molt de temps, i finalment va derivar cap a un esperit republicà", que cadascú d'ells "sospira sempre per assolir la llibertat, la independència, a la qual malda sempre per arribar [...]. El Català té un orgull nacional que li és propi, no vol res que estigui per damunt seu i no fa cap cas dels altres espanyols ", per la qual cosa "manté en el seu cor una aversió invencible contra la nació que el subjuga".

Port de Barcelona, gravat de Joseph Friedrich Leopold, 1720 (amplieu la imatge).

-Laure Saint-Martin Permon (1784-1838)
Duquessa d'Abrantès, escriptora, historiadora i memorialista francesa: Souvenirs d'une ambassade et d'un séjour en Espagne et en Portugal, de 1808 à 1811 (1837).

"Catalunya és sempre la primera a iniciar una revolta. Catalunya té el republicanisme en el seu cor; en diverses ocasions ha promogut erigir-se en república. Les revoltes, tan freqüents a Catalunya, s'hi han esdevingut sempre que els catalans han estat sotmesos a règims absoluts. Le seves rebel·lions sempre han estat guiades per un principi de llibertat i un sentiment de republicanisme.

Laure Saint-Martin Permon
(amplieu la matge).

-Jean François Peyron (1744-1814)
Pintor i dibuixant neoclàssic francès. Nouveau Voyage en Espagne fait en 1777 & 1778.

"No es fa gens estrany escoltar els catalans dient que el rei d'Espanya no és el seu sobirà, que no hi ha cap altre títol a Catalunya que el de comte de Barcelona".

Roba tradicional catalana.

-Gabriel Laffaille (1778-1838)
Coronel d'enginyers i mariscal de camp francès: Mèmories sur la campagne du corps d'armée des Pyrénées (1826).

"L'esperit d'independència dels catalans, o si es vol de rebel·lió, era proverbial. El govern espanyol distava molt de creure extingit aquest desig i parava compte a contenir l'antiga animositat dels catalans contra els castellans; aquesta animositat era no-res comparada amb l'odi que sentien contra els francesos, odi de què s'havien nodrit des de petits i l'origen del qual es remuntava a les guerres contra Lluís XIV, o potser de molt abans. Els catalans encara tenen memòria, i enyoren els temps en què, sota els seus prínceps, van formar un estat independent que gaudia de grans privilegis i d'un govern representatiu. Aquesta va ser la causa primera de les llargues rebel·lions que els van fer famosos, i en les quals la ciutat de Barcelona hi figura sempre al capdavant".

El general Lafaille.

-Jacques Matter (1791-1864)
Oficial de la légion d'honneur i cavaller de l'ordre de l'Aigle rouge de Prússia. Histoire des doctrines morales et politiques des trois dernièrs siécles, Paris. AB. Cherbuliez et Cie. (1836-1837).

"Els catalans havien trencat, abans que els portuguesos, amb el jou d'Espanya, però amb menys èxit [...]. La seva independència es remuntava a temps antics [...]. Despossetïts de les seves llibertats, aclaparats per impostos, vexats per un virrei insolent, havien elevat les seves queixes al comte-duc i absolutament totes havien estat rebutjades [...]. Quan van descobrir que el virrei s'apropiava d'una suma de diners que pertanyien a la ciutat de Barcelona i aquest feia empresonar els magistrats que s'oposaven a l'espoli, el furor dels catalans no va tenir aturador: agafaren les armes i assassinaren el virrei. Entre tots els catalans va retronar el crit: llibertat o mort!

Jacques Matter (cliqueu-hi damunt).

-Maréchal Pierre Sylvain (1750-1803)
Poeta, assagista i filòsof francès: Costumes civils de tous les peuples connus (1788).

"Els catalans han intentat diversos cops de fer reviure el caràcter nacional del seus primers avantpassats. En els darrers temps els hem vistos defensar, pagant amb l'alt preu de la seva sang, els seus anhels d'independència [...]. En els bons temps de Grècia l'èxit hauria coronat la seva gosadia [...]. Catalunya ha rebut el tracte de Província rebel per part dels Reis espanyols, i els seus habitants, actius, valents, treballadors i orgullosos han atret sobre ells l'ull vigilant del Govern, com si fossin individus sospitosos".

El mariscal Sylvain Charles, 1773-1846
(cliqueu-hi damunt).

-Anatole Nikolaïevitch Demidoff (1813-1870)
Príncep de Sant Donat, industrial, col·leccionista d'art i mecenes rus. Etapes maritimes sur les côtes d'Espagne, De la Catalogne a l'Andalusie (1847).

"Som a Barcelona, ciutat ardent que respira en l'agitació com en la brisa marina que regenera els seus pulmons. Barcelona, la independent, cos viu i àgil, audaç, intel·ligent, que duu al front la marca de les bombes de tots els règims i conflictes i que, com un soldat valent, s'enorgulleix de mostrar-les. Catalunya s'ha rebel·lat sempre contra qualsevol règim que hagi amenaçat les seves antigues llibertats. Barcelona no és una ciutat espanyola [...] és una porta al progrés. Barcelona té tot el dret a estar orgullosa de la seva intel·ligència i indústria. Els barcelonins són francesos que s'entossudeixen a parlar català".

Anatole Demidofff (1837).

-Richard Ford (1796-1858)
Advocat, periodista, dibuixant i viatger anglès: Gathering from Spain (Coses d'Espanya, 1846).

"El terme general «Espanya», convenient per a geògrafs i polítics, sembla fet per despistar el viatger, car seria molt difícil afirmar una cosa, per senzilla que fos, d'Espanya o dels espanyols, que pogués ser aplicable a totes les seves heterogènies parts. Es impossible tractar Espanya (on la unitat no és unió) como un conjunt. No hi ha rei d' Espanya: entre la infinitat de regnes que apareixen a les llistes, el d'«Espanya» no hi figura: hi consta 'Rei de les Espanyes', 'Rex Hispaniarum', no pas Rei d'Espanya. Felip II, desitjant unir els seus heterogenis súbdits, després de consolidar el seu domini amb la conquesta de Portugal, va provar d'anomenar-se 'Rei d'Espanya', com en realitat era; però aquesta alteració no va estar a l'abast del seu despotisme, [...]. Les províncies de la vella i la nova Castella refusaven de totes totes de comprometre el seu dret de preeminència. [...] Aquestes províncies, antigament com ara, agafaren la primacia en la nomenclatura: castellà és sinònim d'espanyol i de la més genuïna arrel. Castellà vol dir en el fons ser espanyol fins al moll de l'os; parlar castellà es l'expressió mes correcta per dir que es parla espanyol".

Richard Ford.

"Catalunya és el Lancashire d'Espanya i Barcelona el seu Manchester. A banda de ser fabricants a l'engròs, els catalans es troben entre els millors comerciants minoristes, hostalers i transportistes de la Península".

Richard Ford, pintat per Antonio Chatelain.

-Simón Bolívar (1783-1830)
Descendent de bascos, fou líder de la independència de Veneçuela, Colòmbia, Perú i l'Equador.

"Tant de bo que al Perú i a Amèrica hi hagués el patriotisme que tenen els catalans!" (13 de desembre de 1823).

Simon Bolívar, pintat per Arturo
Michelena (cliqueu-hi).

-Joseph-Napoleón Fervel (1811-1877)
Historiador i coronel francès: Campagnes de la Révolution française dans les Pyrénées orientales en 1793. Revélation d'un militaire français sur les "agraviados" d'Espagne, où sont dévoilées les véritables causes de l'insurrection de la Catalogne en 1827 (Paris 1829).

"La tendresa dels catalans per la llibertat no és, en el fons, res més que un amor exclusiu per la independència absoluta".

La batalla del Bruch (cliqueu-hi damunt per
ampliar la imatge).

"Si bé les lleis conformen els usos, formes i costums, cal buscar en les seves pròpies institucions el caràcter nacional dels catalans. Es en això que aquest petit poble, abans independent, ha nodrit el seu respecte per les lleis, el seu amor per la justícia, l'horror a l'arbitrarietat i el seu compromís amb les seves immunitats (Constitucions), les quals ells han defensat sovint amb les armes a mà. Els reis (de la corona catalano-aragonesa) no exercien la seva sobirania sinó era com a comtes de Barcelona. No podien exigir jurament de fidelitat si, prèviament, no havien jurat el manteniment de les lleis nacionals i privilegis (Constitucions Catalanes). Així, doncs, no ha de sorprendre'ns que els catalans es consideressin a si mateixos, vassalls del pacte i l'acord".

Escut de jaume I en una representació
de les corts (cliqueu-hi damunt).

-William T. Adams (1822-1897)
Acadèmic i escriptor estatunidenc, membre de la 'Massachussets House of Representatives': Vine and olive; or Young America in Spain and Portugal (1876).

"Barcelona no és en el fons tan espanyola com d'altres ciutats d'Espanya —Madrid o Sevilla, per exemple—. La gent hi és molt distinta a l'espanyol tradicional, el qual és massa bufat i arrogant per participar en el comerç o treballar en qualsevol negoci honest. Per contra, els catalans són un poble laboriós i pròsper, mariners de primera categoria, ràpids, impulsius i revolucionaris en el seu caràcter. S'assemblen més als francesos que als espanyols".

Esquadró de l'acadèmia de Barcelona.

-Mary Katherine Keemle, "Kate" Field (1838–1896)
Periodista i actriu estatunidenca.

"Catalunya, la més rica i més industriosa de les províncies, té una història i un llenguatge propis. Són els republicans de la seva principal ciutat, Barcelona, qui projecta una Espanya federativa. La intel·ligència de Barcelona és la que alimenta, amb determinació, els intransigents (progressistes), i és Barcelona la que probablement dictarà, comandarà la propera Espanya".

Mary Katherine Keemle.

-Edmondo d'Amicis (1846-1908)
Escriptor italià, novel·lista i viatger: impressions d'un viatge fet durant el regnat de Don Amadeu I (1899).

"Les estacions del ferrocarril estan envaïdes per nombroses multituds; qui no ho sabés a la bestreta creuria que està travessant una província d'Anglaterra i no pas una província d'Espanya. Barcelona, pel seu aspecte, es la ciutat menys espanyola d'Espanya. El poble menut és més republicà que qualsevol altra cosa, i com que gaudeix de la fama de ser tan escàs de paraules com prest en l'acció, és realment temut. Quan a Espanya hom vol escampar la veu d'una propera revolució, es comença per dir que esclatarà a Barcelona, o que està a punt d'esclatar-hi, o que ja hi ha esclatat. Els catalans no volen que se'ls confonguin amb els espanyols de les altres províncies.—«Som espanyols— diuen —però, entenguem-nos, espanyols de Catalunya»—. Gent, és just de dir-ho, que pensa i treballa, i a les oïdes dels quals hi ressona més de gust el renou de les màquines que els acords de la lira. L'endemà abans de l'alba, vaig partir cap a Saragossa, però si he de dir la veritat, no pas sense un sentiment de tristesa, per més que no havia romàs a Barcelona sinó pocs dies. Aquesta ciutat, per més que no sigui, ni de molt, la flor de les belles ciutats del món, com l'anomenà En Cervantes, aquesta ciutat, repeteixo, traficant i plena de magatzems, desdenyosa per als poetes i pintors, em va agradar, i el seu poble sempre aqueferat, em va inspirar respecte".

Edmondo d'Amicis, il·lustrat per Wilhelmina
W..Cady.

Port de Barcelona-1881.

-Robert Studley Forrest Hughes (1938-2012)
Escriptor i crític d'art australià.

"A més a més, el desig de reviure les glòries passades [...] era compartit per escriptors, pintors i escultors i estava amarat d'anhels d'independència política i d'un sentit de continuïtat cultural expressat en la lluita per l'idioma català".

Dimarts, 6 de juny de 2017 17:13
Quico Ventalló
ttp://argumentari.blogspot.com/2017/06/interesantes-textos-extranjeros.html?m=1&fbclid=IwAR1CUcvXjgd-tUywiOpFlcb8hE8NDjKQ0Hg01GWnGZs7fpeY9f8azA1QsbI